

ha

Uusi tietojärjestelmä on sijoittajalle riski

Toiminnanohjausjärjestelmät ovat yhtiöille elintärkeitä. Käyttöä ongelmat kolhivat lukuja.

Alexandra Räikkönen
alexandra.raikkonen@almamedia.fi

Läketukuri Oriola otti syyskuussa käyttöön uuden toiminnanohjausjärjestelmän, mikä sekoitti lääketoimitukset maanlaajuisesti. Yhtiö joutui priorisoimaan toimituksia ja palkkaamaan lisätyövoimaa.

Oriolan ohella myös muun muassa maaliyhtiö Tikkurilalla ja kalusteyhtiö Martelalla on ollut vaikeuksia uusien erpiensä kanssa. Erp-lyhenne tulee sanoista Enterprise Resource Planning. Erpien käyttötarkoitus vaihtelee yhtiöittäin, mutta yleensä järjestelmällä hallitaan käyttöpääomaa, tuotantoa, varastoja, jakelua ja laskutusta.

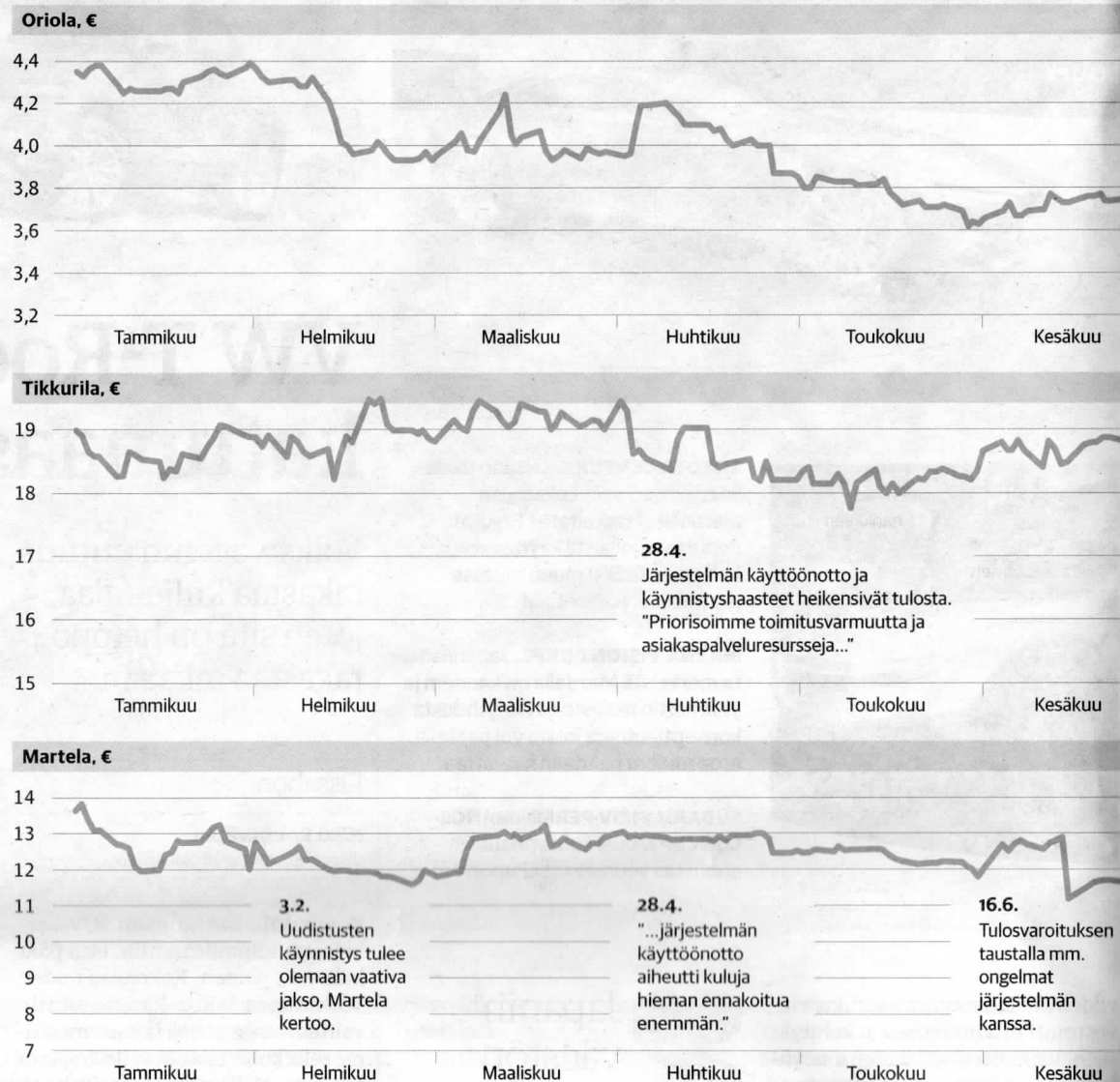
Toiminnanohjausjärjestelmän merkitys kasvaa yhtiön koon kasvaessa ja järjestelmien takkuilut näkyvät talouslukuissa. Oriola menetti kolmannella neljänneksellä järjestelmän käyttöönoton ongelmista neljä miljoonaa euroa liikevaihtoa ja viisi miljoonaa euroa liikevoittoa. Vaikutukset heijastuvat vielä ainakin neljännelle kvartaalille.

"Aina kun firma sanoo sanan erp, niin tulosvaroituksen voisi pistää seuraavalla viikolla jakoon. Se näyttää olevan niin, että yhtiöt melkein poikkeuksetta aliarvioivat niiden käyttöönoton vaikeutta", sanoo Taalerin kokenut salkunhoitaja Mika Heikkilä.

Tikkurila antoi tulosvaroituksen kesällä ja Martela viimeksi lokakuussa. Molempien syynä oli ainakin osin toiminnanohjausjärjestelmä.

MIKSI UUDEN toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto sekoittaa toiminnan ja onko syy järjestelmän toimittajan vai ostajayhtiön johdon? Viime kädessä jälkimmäisen, sanoo

Pörssiyritykset tiputtelevat tietoja järjestelmähankkeistaan tiedotteissa

tietokirjailija, liiketoiminnan ja tietohallinnon kehittäjä **Reino Myllymäki**.

"Syyllisiä löytyy pöydän molemmiin puoliin, mutta viime kädessä yritykissä asioista vastaa johto. Yrityksissä johdolla on usein taipumus uskoa myyjien puheita ja vähemmän kuunnella tietohallintonsa väen ja liiketoiminnan kehittäjien puheita."

Toiminnanohjausjärjestelmät liittyvät elimellisesti yhtiöiden liiketoimintaan ja ostajasaaminen on tärkeässä roolissa niiden hankinnassa.

Ostajasaaminen vaihtelee, mutta Myllymäki arvioi sen olevan isommissa pörssiyrityksissä hyvä. Hänen mukaansa olennaista on myös se, kuinka hyvin valittu järjestelmä soveltuu yhtiön liiketoimintaan.

"Rationaalinen valinnan peruste on se, kuinka hyvin järjestelmä soveltuu ajateltuun tulevaan toimintatapaan eli kuinka vähillä muutoksilla päästään ottamaan se käyttöön. Tietenkin myös se, mitä investointi, ylläpito ja tuki maksaa. Lisäksi va-

lintaan liittyy epärationaalisia tekijöitä eli jotkut järjestelmät vaan alkavat näyttää toisen johtajan silmin paremmilta kuin toisen."

"Soveltuuko SAP lääketukulle olenkaan? Toiminta on hektistä ja toimitettavat erät pieniä. Sen perusteella se saattaa olla väärä valinta. Sijoittajan kannattaa aina kysyä, onko erp-projekti toimialalle tai toimintaan sopiva. Onko kyseessä 'mission impossible' vain tehdäänkö ihan järjestyksessä asioita", Myllymäki sanoo.

LÄHTEET: FACTSET JA YHTIÖTIEDOTTEET

Tarkkaile näitä

Pörssiyritykset ilmoittavat isoista järjestelmäuudistuksista hyvissä ajoin. **Yhtiön** ongelmat voivat johtua järjestelmän käyttöönoton ongelmista, mutta myös muutoksesta liiketoiminnassa.

Minkään tietyn järjestelmätoimittajan valinta ei vielä anna aiheutta huoleen. Saksalainen pörssilistattu SAP on maailman suurin yritys-ohjelmistojen valmistaja.

Yritä arvioida järjestelmän soveltuvuutta yritykselle tai toimialalle. Onko uudistus tarkoituksenmukainen?

Yhtiöillä olisi ehkä aiheutta muistuttaa riskeistä, jotka liittyvät järjestelmiin."

Mika Heikkilä
salkunhoitaja, osakesijoitusjohtaja, Taaleri

TAKAVUOSINA yhtiöt tekivät järjestelmäuudistuksia vain uudistusten vuoksi ja ne saattoivat olla lähinnä tietohallinnon vastuulla. Nykyään toiminnanohjausjärjestelmien uudistuksilla parannetaan tuottavuutta tai pyritään vastaamaan kasvaneeseen kysyntään.

"Sijoittajatkin tietävät, että uudistuksia on pakko tehdä. Järjestelmämuutos petraa kilpailukykyä tulevaisuudessa. Se on sellainen pakko ja hampaita kiristäen otettava

vaikeus, yritetään mennä mahdollisimman pienin asiakastappioint", sanoo Mika Heikkilä.

Järjestelmien uudistuksiin liittyy aina haasteita. Uutisiin päätyvät isojen ongelmien kanssa kamppailevat, mutta pieninkin vaurio selvinneitä on. Heikkilä kannustaa heitä viestimään onnistumisistaan sijoittajille.

Pörssiyritykset kertovat suurista investoinneistaan ennakoon. Oriolakin mainitsi järjestelmäuudistuk-

sen riskikseen jo kaksi vuotta sitten. Heikkilä perää kuitenkin näkyväm-pää viestintää.

"Yhtiöillä olisi ehkä aiheutta muistuttaa lyhyen aikavälin riskeistä, jotka liittyvät järjestelmiin. Johto tietää kyllä, mikä on iso ja mikä on pieni järjestelmäuudistus. Analytiikat nostavat asian esiin vasta, kun se paukahtaa päälle. On tosin vaikeaa ennustaa, miten uudistus menee ja antaa numeraalisia arvioita", Heikkilä sanoo.